

بشنی سنه
نومرو ۳۶

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ تیرین اول
۱۳۲۱

مجموعہ

صرعش والبستانده ذوالقدر [دولنادر] اوغللری حکومتی (۳۲ نجی نسخه‌دن مابد)

علی بک ابن شمسوار بک

طرف دولت علیدن (ذوالقدریه) ایالته حاکم اولنجه ایلک جمعه‌ده خطبی سلطان سليم خان حضرتلىئنگ نامه او قوت‌بره رق خاندان آل عثمانه او لانکال حرمت و صداقتی مأموریتی او زرنده‌ده کوستمک باشладی . آنچق بوصره‌ده برادر لرندن و عمرزاده لرندن برچوق بکلرک محسنا محافظه اقبال ایچون قانه کیروب بومیانه شامرخ بک اوغللرندن محمد خان ایله کوچوک برادری على بک دولنادرلیدن بیوجاک بر اویماقله برابر فرجه یاب فرار اوله رق شاه اسماعیل صفوی یه التجا ایتشرلر و مظهر حسن قبول اوللشلر در . على بک عادات مشوشه عصریدن اولان شوقانل باشلانچ ایله اجرآ آنه کیریشمی حیات حکومتچه مسعود بر استقباله دلالت ایتموردی .

۹۲۲ سنسی مصر سلطانی غوری ظاهر ده ابراز مو اخات صورتیله و باطنده اجرای معادت نیتیله حدود عثمانیه یه متوجهها مصردن حرکت ایده جن هنکامده و قیله کوکسون ده اسیر اولوب فتوت عثمانیه مقتضاسنجه عنو بیورلش و آنچق بیوک برادری علام الدوله نگ بر اقدیمی ایزه افتقاء مصره قاچه رق سلطان غوری یه دخالت ایلش اولان عبدالرازاق بک ترکنلردن عسکر جعیله عثمانی سنورینی چکسی ایچون اون بیک عدد دینار ویردی . عبدالرازاق بکده هان یوله چیقدەمی . سلطان غوری صرچ دابقه کلدکده مصر اردوسنده عبدالرازاق بکله متوف شاه بوداق بک اوغلى و سلطنت مصریه طرف‌دن حصن نائی (متصری) (ملک

ارسان بک) و بر چوق تورک او شاغی موجود اولوب چرکلر حسابه خاقان اعظم یاوز سلطان سیم خان اردوسیله دوکوشکه حاضر لنشلر ایدی . غربیدر که مصر اردوستن میدان مبارزه به ایلک او بک تک باشنه آت سورن ملک ارسلان بک اولوب قارشوسته عهانی بندکانستن عمزاده‌سی شهوار او غلی علی بک بولقله علی بک بر قیلدجه ملک ارسلان بک باشی کوده‌ستن آیردی [۱]. عبدالرزاق بک دخنی‌الجکوب آحق عهانی‌بلغه مخصوص بیوکلک می‌تیخانجه حقنده ینه‌عقوله معامله بیوریله‌رق کوستدیل سنجاغنه مأمور ایدلای [۲] .

علی بک مصر سفرنده‌ده رکاب هایونده خدمته بولسوب چالدیرانده مسبوق اولان فدا کارلقلریشک فوتنده اوله‌رق بک بیوک بهادرلقلر کوستدی . هله بوقاریده ذکر اولنده‌نی او زره صوک مصر سلطانی اولان طومانبای مصر ده باب زویله‌ده صلب اینه‌رک پاپانک انتقامی آمدی .

۹۲۶ سنه‌سی علی بک برادری قاسم بک سلطان او کی ینه قره‌جه حصار سنجاغنی بکلکی توجیه بیورلای . ینه بوبیل سبواسده ترحالده بوزاوقی جلال نامنده بر قزلباش توره بوب مهدیلک دعوای باطلله باشنه طوپیلا دینی بکر محی‌بیک حبود ایله آناتولی بی باقوب ییقمده ایکن شهوار او غلی علی بک آفشدیده بونلرک باشنه شاهین کی چوکدراک در نکلری طاغتش و خدموی (اویس بک) ک طوتوب کتیردیکی [۳] جلالک ده باشی کسرک آناتولی بی برسوک ظائمه‌دن قور تارمشدر . بو شخص لئیمک اسنے اضافله آندن سکره ایکیده بوده باش کوستن اصحاب خروج و شقاوه جلالی دینمی‌شدر .

[۱] سليمانة شکری .

[۲] فریدون بک منشا آراق ، مرحله نامه سليمی ، ص : ۴۰۰ .

[۳] سليمانة شکری .

علی بک ٩٢٧ سنه نده علم افراز عصيان او له رق حلی محاصره ايدن شام واليسى جانبدي غزن الى او زيرنه ييلدريم کي يتشديكىندن پك زياده بويومك استعدادىنده او لان آش فتهين او جاغانده با صيردى .

علی بک آتشىرده و شامده واقع او لان خدمات فوق العاده مى حقىنده کى توجه پادشاهىنک تضاعفته سبب او لىش ايدى ، بخصوص عين سفرلارده اردوی هايونه برابر بولنىش او لان سردار (فرهاد پاشا) ده بر حس محاسنه او ياندېرىدىقىندن فرصت بولاقچە نزد سليمان خانىدە علی بک علیهندە بولىبوردى . اتفاقات غربىيەدن او له رق حضرت پادشاه بر آرالق علی بک كوجىمش ايدى . مجلسنده نام نامى پادشاهىيى تر كاتجه سنه بر قبالق ايله ذكر ايتنى ايمش . تام بويله بزمانىدە فرهاد پاشا مقام سعىتىدە طاشى كىي肯ە سوردىكىندن زواللى علی بک قتل ارادىسى آلدى . ٩٢٨ سنه مى شبانتىدە توقادده (ارتق اووه) ده اوغلۇ (صارى ارسلان شاه) و (ديوانه ولد) واويس بىكلەه برابر - استعمال لطافت الحيل صورتىلە - مدعواً بولندقلارى كندى چادرنده بوغدير ووب كلهلىنى استانبولە كوندردى [۱] وزواللى شھوارلى او جاغنى سوندىرىدى . او صرەدە قانونى سلطان سليمان قره دن ردوس فتحه كىنگىدە اىكن آيدىن جەتىدە (چىنە) حھرا سىنە رؤس مقطوعە آرقى دن او لا شوب حضور سليمانى يە عرض او لىنىدى .

دولت عثمانىيە او لان فرط صداقتى عميسي علامە الدوله و قىمه سىنە دىنى ابراز ايدرك او زى سوزى طوغىمى و صوپى آرى بى عثمانلى آدمى او لىدىقى ائيات ايدن علی بکدى بىلا سازىلەك سىيىشىلە بويله بى خطا صادر او لىش او لىپىلە (بىرسورچى آتك باشى كىلىمز) دستور حكىمى ايجابىجە علی بک لايق او لىدىقى معاملە عفو و ساح ايلە مقابله ايدى . طوغىمى يَا

[۱] عالى تارىخى علی بک بىش او غليلە برابر قتل ايدلىكىنى يازىبور سەدە او لادى بىش او لىبىپ او چىدر .

فرهاد پاشا کی برضه ضکارک تأثیر سعایته سافروتلنی قدرده صادق اولان برقهرمانه قیلماهیل ایدی . تاریخنگ بو آجیقلی و قعه به عائد مؤاخذه می ابدیا باقیدر . واقعا فرهاد پاشادخی ۹۳۳ تاریخنده اکدیکنی بیچدی ، آنطورولیده ، سندرهده اهالی به یابدینی ظلماردن دولایی ادرنهده بوینی اورلدی . من حفر بئرا لاخیه فقد وقع فیه .

علی بک و قدمته عائد حما کملری قارین کرام استدکلری وجهمه بوریمک ایچون کتب تاریخنک بو باده کی فقراتی صزه سیله ایشته بازیبورز : نشانجی محمدپاشا تاریخنی دیبور [۱] که: میرمیران ذوالقدر شهسوار اوغلی علی بک ظامراً اطاعت و وفاق و باطنخیانت و شقاق اوزره اولین فرهاد پاشا مأموریته ارتق آبادده باشی کلوب در دولته کوئرلدی . پچوی تاریخنی بازیبور [۲] که: پادشاه عالم پناه سفره متوجه اولنله فرهاد پاشا اوته یقه لری محافظه بهانه سیله کوندریلوب مقصد اصل شهسوار اوغلی علی بک ازاله سی ایدی میر مشارالیه ذوالقدریه مملکتتده مستقل اولوب جانب پادشاهیدن هربار مرعی اولنله خیلی مفرور اولشیدی دفعاته شاکلری کلوب دفعه اوامر شریفه کوندرلر که اتفاک ایتمیوب تجاوزینی آرنیور ایدی فرهاد پاشا سیوان قربته و صولته مشاوره بهانه سیله جلب ایلدیکی مشار الیه او غلریله برابر او طاغنده بوغدیردی .

منجم باشی تاریخنی تحریر ایدیبور [۳] که: بو اشاده فرهاد پاشا استانبوله کلوب علی بک ظلمی حدنه از وندر و عصیان ایمک اوزره دردیه اقاده و یجه کلات ایله عاقبت خاطرها یونی تغیر و قتل واستیصاله اذن الوب یکمی ییک عسکرله او زرینه متوجه اولوب و ارتق آبادده قونوب علی بک طرفه عجم سفرینه مأمورم دیه حبله ایله خبر ارسال و مشاوره ایچون

[۱] ص ۷۱۷ .

[۲] ج ۱ ، ص ۷۳ .

[۳] ج ۳ ، ص ۴۷۸ .

دعوت ایدوب علی بک اوولادیله برابر کلدکده جله‌سی کشته تیغ
(انتقام) ایلدی .

صولاق زاده تاریخنی سویلیور [۱] که: ۹۲۸ ذوالقدری ایلی والیی
اولان شهسوار اوغلی علی بک رعایایه پک زیاده ظلم ایلدیک سمع عالی به
ایصال ایدلایکندن فرهاد پاشایه بر مقدار یکچری و بلوک خلق قوشلوب
محم سفری نامیله علی بک اوزرسنه کوندرلادی فرهاد پاشا واروب لطائف
الحیل ایله علی بک واوغللرینک ایشی بیتردی .

عالی تاریخنک بیاناتی ده شویله در [۲]: ۹۲۸ وزیر فرهاد پاشا ایران
سفری بهانه‌سیله آناطولی به کوندرلادی و برای مشاوره فرهاد پاشا ایله
بر لشمنی اچجون علی بکده امر شریف ارسال اولندی ارتق اووه نام
منزله وارلدقده مشارالیه علی بک ساری ارسلان شاه و دیوانه ولد
و غیریی بش نفر بار اوغللریله مسکر پاشایه واصل اولدی کرچه
اولادی (مجموععز بودن کینمک علامت خبر دکلدر سز کیدرسه کز بز
قالهم) دیدیلر اصلا مفید اولدی (بن آل عنانک طوغرسییم کیمن
نه‌بام وارددر) دیو جواب ویردی واردینی کبی بش اوغللیه برابر قبض
وقتل اولندی ذوالقدر لودن بک نامه بر کیمسه قور تلدى .

نحوه التواریخ بیان ایدیبور [۳] که: بو ایامده ولايت آناطولی
محافظه‌سنه اولان وزیر فرهاد پاشا بر مقدار قبو قولنه وروم ذوالقدر
عسکرلرینه سردار تیمین اولنوب سرحد محجم محافظه‌سی نامیله اول
بهارده اول جانب ارسال اولندیلر حدود ولايت ذوالقدریه واروب
شهسوار اوغلی علی بک توابیله واولادیله کلوب ملاقی اولدینی حینده
اولدیرلرلر .

[۱] ص ۴۴۰ .

[۲] ج ۴ ، ص ۴۴ .

[۳] ص ۵۷، ۵۶ .

عبدالرحمن شرف‌افندی تاریخ دولت عثمانی‌سنه شویله یازیبور [۱]:
 فرهاد پاشا ایله شهوار اوغلی علی بک مقدماشق جلال اختلاله دخی
 مأمور ایدلش اولوب میرمشارالیه سر عسکر پاشانک و رو دینه انتظار
 ایمکزین جمعیت اشیقایی پریشان ایدیبور دیکندن زد دولته رفت
 وشان قزانمش فقط فرهاد پاشانک کین و حسینی دعوت ایمیش ایدی
 بوکره پاشای مشارالیه علی بک بر طاق عنزویات بد خواهانه ایله و با جمله
 ال واولادیله قتل ایتدیرمشد. میرمشارالیه سلطان سلیم خامه خدمت
 مشکوره ده بولنش جسور بر ذات ایدی. اندامیله ذو القدر خاندانی
 سوندی لکن بر مدت صکره فرهاد پاشانک مفتریات غرضا کارانه‌ی
 و مأمور اولیینی ولایات حقنده معاملات غدارانه‌ی تین ایمکله اودخی
 مقتولاً جزای سزا نی بولدی.

استطراد

علی تاریختک ذو القدر لیدن بک نامه کیمه فور تلذیفی و عبدالرحمن
 شرف افندی تاریختک علی بک اندامیله ذو القدر خاندانک سوندیکی
 حقنده کی بیاناتی شهواری شبه خاندانک اقراض کلیسته معلوم فدر.
 چونکه بوکونکی کونده مرعشده و بوز غادده موجود اولان دولادر لیلر
 علام‌الدوله بک زاده شاهرخ و سلیمان بکلرک نسلنده اوره مشد. اتنی

۹۳۳ سنه هجریه سنه حاجی بکتاش ولی سلاطین سدن (قلندر)
 بر مدت نبرو ایشیق نامیله آن‌اطولیده تورمین بد مذهب و دینه مشرب
 بر سودی خذله انعواصیله و مهدیلک دعواصیله علم افزای طیبان اولمش

ايدى. كىچە بورىيەك علماً و عملاً هېچ وقىت شخصىه ئى بوقسىدە حاجى بىكتاش ولينك قادىنجىق انادن بورنى قانى دامالەسەيلە نفس اوغلى اولان حىب افدى [١] او لادىندن اولقى حىشىتىلە نظر عوامىدە طهارت نسب و حسب ايلە طاتىش او لىدىقىدن آز مىتىدە بايراغى آلتىدە او توز بىكىدىن مىجاوز خىرات طوبىلاڭىش و آنامطولينىڭ باشنى پوسکولى بىر بىلا كىلىشىسىدە. شىكل طغىانىدە كى بىشقەلق قانۇنى سلطان سليمان خانك ئاظن دقتلىرىنى جلب ايلدىكىدىن دامادى و سدراعظمى ابراهيم پاشا سردارلىغىلە در حال استانبولدىن آنامطولي يە اوچ بىك يېكىچرى و ايڭى بىك بلوك خلىق سوق و اطارە و آنامطولي ايالاتى بىكلرىكىلىنى دە سەجاق بىكلرىنى دە استدىكى ذۋائى استصحاب واستخدام ايمىنى دە ارادە بىورىمىش ايدى.

ابراهيم پاشا سير سريع ايلە آنامطولي يە كلوب اول باول آنامطولي بىكلرىكىسى بەرام و فەرمان بىكلرىكىسى محمود پاشالرى اىالتلىرى عسڪريلە شقى مىرقۇم او زىرىت سوق اىستىدى. بوز اوپ سەستىدە و قوغۇبۇلان مخارىبەدە بونلار منزىم و قىران بىكلرىكىسى محمود پاشا ايلە علانىھە و آماسيھە و پېرىھ جىك بىكلرى سنان و قوچى و مەصطفى بىكلر شەيداً دار اخترە متغانىم او لىسىلە قىندرلى طاقى اردوى عەئانىنڭ مەزوکاتى او زىرىتە قۇنۇدىلە. بىر كون اوچىرلۇ چىپلاق آچ قارنسە و فقط بىر عىشقە طبان چالان قىندرلىلار مەزوکات مىيانىدە اللرىتە بىن الپىسە فاخىرە ايلە كىنۇب قوشانىش او لە قۇلنى دە هە قىندر طورلاغى كوركلى بوركلى اديكلى جىدىكلى بىر بىي كىن طاسلاڭى كىسىلە رەك بوزغۇن او ردونك خىثىم جادىلرىتە كلوب قورلىشلار ايدى.

عارفى

مايدى وار

[١] پەمپۈي تارىخىنڭ يازدىغىنە كورە سىلە نسب شوبلە بىر و بىر: قىندر ابن اسڪندر ابن بەلم سلطان ابن رسول چىپى اىن حىب افدى .